

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Δ'

Πέμπτη 10 Οκτωβρίου 1996

Αθήνα, σήμερα στις 10 Οκτωβρίου 1996, ημέρα Πέμπτη και ώρα 19.09' συνήλθε στην Αίθουσα συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε Ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την Προεδρία του Προέδρου κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι αρχίζει η συνεδρίαση.

(Επικύρωση Πρακτικών: Σύμφωνα με την από 9.10.1996 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της Γ' συνεδριάσεως του, της Τετάρτης 9.10.1996).

Παρακαλείται ο κύριος Πρωθυπουργός να κηρύξει, κατ' εξουσιοδότηση του κυρίου Προέδρου της Δημοκρατίας, την έναρξη των εργασιών της Θ' Περιόδου της Προεδρευομένης Δημοκρατίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έλαβα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την ακόλουθη επιστολή:

"Κύριε Πρωθυπουργέ,

Όπως γνωρίζετε, από την Τρίτη 8 Οκτωβρίου ως το βράδυ της Πέμπτης 10 Οκτωβρίου 1996 πραγματοποιώ, κατόπιν προσκλήσεως του Προέδρου της Φιλανδικής Δημοκρατίας, επίσημη επίσκεψη στη φίλη χώρα. Το ταξίδι μου αυτό ήταν προγραμματισμένο, πριν από τον καθορισμό της ημέρας για τη σύγκληση της Βουλής, που επρόκειτο να αναδειχθεί από τις Βουλευτικές εκλογές της 22ας Σεπτεμβρίου 1996.

Για το λόγο αυτό δεν θα μπορέσω δυστυχώς να προσέλθω την Πέμπτη 10 Οκτωβρίου 1996 στη Βουλή, προκειμένου να κηρύξω, σύμφωνα με το άρθρο 40 παρ. 1 του Συντ., αυτοπροσώπως την έναρξη των εργασιών της νέας Βουλευτικής περιόδου. Σας παρακαλώ, γι' αυτό, να προβείτε κατά το Σύνταγμα στην κήρυξη των εργασιών της.

Με εκτίμηση

Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος "

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 40 παρ. 1 του Συντάγματος, συμφώνως με την επιστολή αυτή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Μοναδικό αντικείμενο της ειδικής ημερήσιας διάταξης είναι η ανάγνωση των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβερνήσεως. Κατά τη συνήθη διαδικασία, ο κύριος Πρωθυπουργός θα αναγνώσει τις προγραμματικές δηλώσεις και εν συνεχεία θα λύσουμε τη συνεδρίαση για αύριο το απόγευμα, ώρα 18.30'. Αύριο θα απαντήσει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως και όποιος άλλος Αρχηγός Κόμματος το επιθυμεί και εν συνεχεία θα λάβουν το λόγο οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι ή όσοι θα έχουν εγγραφεί για να μιλήσουν.

Έχω την τιμή να σας ενημερώσω, ότι η εγγραφή των συναδέλφων, που επιθυμούν να λάβουν μέρος στη συζήτηση, θα γίνει με το ηλεκτρονικό σύστημα από την έναρξη της αυριανής συνεδρίασης. Απόψε θα σας διανεμηθούν οι κάρτες, τις οποίες θα χρησιμοποιήσετε και αύριο θα γίνει η εγγραφή κατά τη διάρκεια της ομιλίας των πρώτων αγορητών, δηλαδή του κ. Έβερτ και των άλλων δύο, που θα ακολουθήσουν.

Θα ήθελα, επίσης, να προτείνω στο Σώμα να δεχθεί να εφαρμόσουμε, όπως προβλέπει πλέον ο Κανονισμός, μετά την τελευταία τροποποίηση που κάναμε, την εναλλαγή του λόγου μεταξύ Κυβερνήσεως και Αντιπολιτεύσεως. Είναι η νέα διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 65.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να προτείνω, εκτός από τις αγορεύσεις των Αρχηγών των Κομμάτων και των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, καθώς και τις παρεμβάσεις που θα γίνουν από την πλευρά της Κυβερνήσεως, να λάβει το λόγο ένας κύκλος ομιλητών, ενός Βουλευτή από κάθε Κόμμα, κυρίως προς διευκόλυνση των μικρότερων Κομμάτων, που άλλως, αν υπάρξει μαζική εγγραφή ομιλητών από τα δύο μεγάλα Κόμματα, υπάρχει κίνδυνος, πέραν των Αρχηγών και των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων να μη μιλήσει κανείς από τα Κόμματα αυτά.

Εν συνεχεία, το Προεδρείο θα καταρτίσει πίνακα των ομιλητών, σύμφωνα με τον κατάλογο του ηλεκτρονικού συστήματος εγγραφής και θα εφαρμόσουμε για όλες τις περιπτώσεις την εναλλαγή του λόγου και με εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 19 για συμμετοχή στη συζήτηση των δύο μεγαλύτερων Κομμάτων, για την οποία προτείνω ειδικότερα το εξής:

Αφού υπάρξει ο πρώτος κύκλος ομιλητών, που θα εξασφαλίσει τη συμμετοχή ενός τουλάχιστον Βουλευτή από τα τρία μικρότερα Κόμματα, θα μιλήσουν τέσσερις συνάδελφοι από τη Νέα Δημοκρατία και τέσσερις από το ΠΑΣΟΚ. Αν όμως παρεμβαίνει Υπουργός, τότε ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ θα ακολουθεί το Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας.

Και μετά τον κύκλο αυτό, των οκτώ ομιλητών των δύο μεγάλων Κομμάτων, θα ακολουθεί ένας ομιλητής από κάθε ένα από τα μικρότερα Κόμματα.

Ήδη για την πρώτη περίπτωση και εφόσον θα συμφωνήσετε, έχω ζητήσει από τα Κόμματα να μου ορίσουν τον ομιλητή τους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος ο κ. Τσοβόλας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ): Κύριε Πρόεδρε, αρχίζει η περίοδος, αυτή η κρίσιμη περίοδος με τη συζήτηση, όπως προβλέπει το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής, των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβέρνησης και επακολουθεί συζήτηση.

Πιστεύουμε ότι αυτή η περίοδος είναι πολύ κρίσιμη. Αν θέλουμε να εγκαينάσουμε μία περίοδο, που θα οδηγήσει στην αναβάθμιση του Κοινοβουλίου -που έχει υποβαθμιστεί και έτσι είναι στη συνείδηση του Ελληνικού Λαού- νομίζουμε ότι θα

πρέπει αφενός μεν να εξασφαλιστεί η δυνατότητα ομιλίας σε όλα τα Κόμματα, μικρά και μεγάλα, αφετέρου θα πρέπει να δοθεί η άνεση χρόνου για να λάβουν το λόγο όσο το δυνατόν περισσότεροι Βουλευτές και κατ' επέκταση και Βουλευτές των μικρότερων Κομμάτων.

Γι' αυτό προτείνω το εξής και φαντάζομαι ότι δεν θα το αρνηθεί η Κυβέρνηση: Να μπει εμβόλιμη και αύριο το πρωί, όπως και το Σάββατο, για να δοθεί η δυνατότητα σε περισσότερους Βουλευτές να μιλήσουν και δεύτερον, δεν αποδεχόμαστε την άποψη ότι θα μιλήσουν οκτώ Βουλευτές από τα τρία Κόμματα - τα δύο μεγάλα, θα έχουν τη μερίδα του λέοντος, δηλαδή, θα μονολογούν Κυβέρνηση και Αξιωματική Αντιπολιτευση- και μετά τους οκτώ Βουλευτές να μιλήσει ένας Βουλευτής από τα άλλα δύο Κόμματα μεταξύ των οποίων και από το ΔΗ.Κ.ΚΙ.

Γι' αυτό παρακαλούμε να αποφασίσει η Βουλή και να δεχθεί η Κυβέρνηση να μπει εμβόλιμη αύριο, να μην τηρηθεί αυτή η σειρά τέσσερις και τέσσερις Βουλευτές από τα δύο μεγάλα Κόμματα και μετά από το τρίτο -ένας, δηλαδή- γιατί αυτό σημαίνει ότι δεν θα υπάρχει διάλογος. Θα υπάρχει μονόλογος. Θα μιλάνε από τα δύο μεγάλα Κόμματα, οι θέσεις είναι δεδομένες, άρα τα δύο άλλα Κόμματα δεν θα έχουν δυνατότητα. Άρα, δεν μιλάμε για ουσιαστικό διάλογο, αλλά για κάλυψη απλά κάποιου τύπου.

Γι' αυτό εμείς δεν δεχόμαστε, ως Κόμμα αυτήν τη λογική και εάν επιμένει η Κυβέρνηση και το Προεδρείο, θα καταψηφίσουμε τέτοια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα ήθελα να παρακαλέσω, και εσάς κύριε Πρόεδρε και τους άλλους Αρχηγούς των Κομμάτων, για τα διαδικαστικά θέματα να κάνετε μια συνεννόηση με το Προεδρείο, ώστε ζητήματα, τα οποία είναι διαδικαστικά -το επαναλαμβάνω- να λύνονται και να μην αναλώνεται πολύτιμος χρόνος σε συζητήσεις, τις οποίες, αυτοί που παρακολουθούν τις συνεδριάσεις του Κοινοβουλίου, τις θεωρούν άκαρπες και άγονες και συζητήσεις βυζαντινολογίας περισσότερο, παρά ουσιαστικές. Διότι στην περίπτωση αυτή θα είναι εύκολο ο Πρόεδρος του Σώματος, επικοινωνώντας με την Κυβέρνηση ή τα άλλα Κόμματα να βρίσκει τη λύση εκείνη με την οποία αντιμετωπίζεται με τον καλύτερο τρόπο όποιο πρόβλημα ανακύπτει.

Εάν ακολουθήσουμε άλλη πρακτική θα λαμβάνουν το λόγο ο ένας μετά τον άλλο οι Αρχηγοί, οι Εκπρόσωποι των Κομμάτων -διότι κανείς δεν θα θέλει να υποληφθεί και να απουσιάσει από μια συζήτηση που αφορά την οργάνωση της συζήτησεως και της συνεδρίασεως- και καταλαβαίνετε ότι θα οδηγηθούμε σ' αυτό που είπα πριν: Σε σπατάλη χρόνου, χωρίς να λύνουμε τα προβλήματα, ώστε να οργανώνουμε καλύτερα τις συζητήσεις μας.

Τώρα σε ό,τι αφορά τις συνεδριάσεις, αποφασίσαμε ήδη να κάνουμε αύριο το απόγευμα τη συνεδρίαση -και αυτό είναι λογικό και γίνεται πάντοτε τα είκοσι τελευταία χρόνια της μεταπολιτεύσεως και θα πρέπει και εσείς να το θυμάστε, διότι θητεύσατε πολλά χρόνια στην Αίθουσα αυτή- διότι πρέπει να παρέχεται ο χρόνος στην Αντιπολιτευση να μελετάει τις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβερνήσεως, γι' αυτό και διακόπτεται η συζήτηση και ακολουθεί την επομένη ημέρα.

Σας είπα επίσης -και ομοφώνως αποφασίσαμε- ότι αν εγγραφούν αρκετοί ομιλητές, τότε θα υπάρξει εμβόλιμη συνεδρίαση το Σάββατο. Δηλαδή η πρότασή σας για μεν την Παρασκευή, είναι πλέον άνευ αντικείμενου, διότι αποφασίσαμε χθες ότι θα αρχίσουμε αύριο το απόγευμα τη συζήτηση επί των προγραμματικών δηλώσεων, για δε το Σάββατο έχει ήδη αποφασίσει το Σώμα.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τον αριθμό των ομιλητών από τα μεγάλα και από τα μικρότερα Κόμματα, η πρότασή μου κατατείνει ακριβώς σ' αυτό. Να διευκολυνθούν τα μικρότερα Κόμματα, ώστε να ακουστούν περισσότεροι ομιλητές από τα Κόμματα αυτά. Διότι, όπως έχει τώρα ο Κανονισμός, εάν εφαρμοστεί ακριβώς η παρ.1 του άρθρου 19 για συμμετοχή στη συζήτηση, ανάλογα με τη δύναμη κάθε κόμματος, αντιλαμβάνεσθε ότι οι 108 Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας

και οι 162 -με τους Υπουργούς- του ΠΑΣΟΚ, δεν θα αφήσουν περιθώρια, ούτε καν μετά τον όγδοο ομιλητή, να μιλήσει κάποιος από τα μικρότερα Κόμματα.

Γι' αυτό, λοιπόν, έκανα αυτή την πρόταση, ακριβώς για να ακουστούν περισσότερο τα μικρότερα Κόμματα.

Δεν έχω να απαντήσω τίποτε άλλο. Άλλωστε, γνωρίζετε και από το παρελθόν ότι ο Πρόεδρος κοιτάζει πώς να ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανάγκες ενός έργου, για το οποίο είμαστε όλοι επιφορτισμένοι και όχι άλλοι λιγότερο και άλλοι περισσότερο. Το ίδιο μας επιφόρτισε ο Ελληνικός Λαός.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ(Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπεται;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ(Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, κ. Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ(Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, το Κοινοβούλιο συγκροτείται αντιπροσωπευτικά και αναλογικά, αλλά λειτουργεί ισοτίμα. Και η αρχή της ισοτιμίας των Κομμάτων, δεν πρέπει να είναι μια αφηρημένη διακήρυξη, αλλά εμπράκτως να καταξιώνεται.

Δεν μπορεί να υπάρξει -ακόμα και αν ο Κανονισμός το προβλέπει- αυτή η λειτουργία των δύο ταχυτήτων. Κόμματα διαφορετικής τάξεως και κατηγορίας, γιατί τότε καθοριστικό στοιχείο της λειτουργίας του Κοινοβουλίου είναι ο αριθμός. Και ήδη διαπνέεται ο Κανονισμός απ' αυτήν τη λογική της αριθμητικής ισχύος.

Εκείνο το οποίο γνωρίζετε εσείς, είναι, ότι στην πράξη η εκάστοτε Κυβερνητική πλειοψηφία μπορεί να καταργεί όλες τις ευχέρειες και τις δυνατότητες, που διαδικαστικά συμφωνούν τα Κόμματα και υποδεικνύει ο Πρόεδρος.

Υπάρχει, λοιπόν, ένα πρακτικό θέμα. Πρώτον οι κύριοι Υπουργοί να μην κάνουν αλόγιστη χρήση αυτής της ευχέρειας που έχουν γιατί ουσιαστικά δεν θα επιτρέψουν σε κανένα Κόμμα να πάρει το λόγο.

Δεύτερον, να μην υπάρξει αυτή η τοποθέτηση των Βουλευτών των άλλων Κομμάτων στο περιθώριο του χρόνου. Γιατί αν μιλήσουν οι τέσσερις της Κυβερνητικής πλειοψηφίας, οι τέσσερις της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, παρεμβληθεί μια δεκάδα Υπουργών, αντιλαμβάνεσθε ότι αυτό που εσείς υποδεικνύετε ως ευχέρεια δεν πρόκειται να υπάρξει.

Είναι, λοιπόν, ένα θέμα συνεννόησης και με τα δύο Κόμματα, της Κυβερνητικής Πλειοψηφίας και της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, να αφηθεί στην πράξη χρόνος για να υπάρξει έλεγχος των προγραμματικών δηλώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ(Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, πριν δώσω το λόγο στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, ήθελα να πω τούτο, για να μην αιωρούνται εντυπώσεις αρνητικές για το Σώμα και το έργο του.

Ήθελα να πω πρώτον, σε ό,τι αφορά τη λογική άποψη που διατυπώσατε οι Υπουργοί να μην κάνουν κατάχρηση χρόνου, ότι ο Πρωθυπουργός -τον οποίο παρακάλεσα ήδη γι' αυτό- έχει δώσει εντολή στους Υπουργούς να μην κάνουν χρήση του ημιώρου που δικαιούνται.

Θέλω δε να σας υπενθυμίσω, ότι στο παρελθόν που υπήρξατε σε αυτή, την Αίθουσα ο Κανονισμός επέτρεπε στους Υπουργούς να μιλούν για μια ώρα. Αυτή η Βουλή, λοιπόν, είναι που τροποποίησε τον Κανονισμό, επί το δημοκρατικότερον και δίδει μισή ώρα στον Υπουργό να απαντήσει.

Δεύτερον, αν υπάρχουν κάποιοι που πρέπει να παραπονεθούν -και θα ζητήσει υποθέτω το λόγο, είτε από την Κυβέρνηση, είτε από το ΠΑΣΟΚ, κάποιοι, αλλά σπεύδω να τους προκαταλάβω, αν θέλετε -θα πρέπει να είναι το ΠΑΣΟΚ, που αν μιλήσουν δέκα Υπουργοί, σημαίνει, ότι δέκα Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ θα πηγαίνουν πιο πίσω, με κίνδυνο να μιλήσουν ελάχιστοι. Να είμεθα, λοιπόν, καλόπιστοι εδώ, να είμεθα αντικειμενικοί, διότι μπορεί να δημιουργείται μια πρώτη εντύπωση, αλλά στη συνέχεια οι ακροατές και οι θεατές αυτής της εικόνας εδώ, αν διαπιστώνουν ότι τα πράγματα δεν έχουν όπως υποστηρίζουμε, αντιλαμβάνεσθε ότι σχηματίζουν μια

άλλη εικόνα, που τότε δεν βλάπτει μόνο εκείνον που υποστηρίζει πράγματα αβάσιμα, αλλά το σύνολο.

Στο σημείο αυτό πρέπει να πω, ότι ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Έμπερτ, όρισε ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, για τη συζήτηση αυτή τον Αντιπρόεδρο του Κόμματος κ. Ιωάννη Βαρβιτσιώτη.

Η κα Παπαρήγα, Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, όρισε ως πρώτο Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον κ. Ορέστη Κολοζώφ και τον κ. Ευστράτιο Κόρακα ως δεύτερο Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο.

Ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου, δια του Προέδρου κ. Κωνσταντόπουλου, έχει ορίσει ως πρώτο Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον κ. Φώτη Κουβέλη και ως δεύτερο τον κ. Ιωάννη Δραγασάκη.

Ο κ. Βαρβιτσιώτης έχει το λόγο, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πρώτον θα ήθελα να παρατηρήσω, ότι βεβαίως όλα τα Κόμματα είναι ισοτίμα μέσα στην Αίθουσα αυτή, αλλά η λειτουργία της Βουλής στηρίζεται στην αναλογία της δυνάμεως των Κομμάτων. Δεν πρέπει να το παραγνωρίσουμε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ(Απόστολος Κακλαμάνης): Αυτό, για να το πούμε και με τους σχετικούς όρους, είναι η δημοκρατική αρχή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Αυτό ήθελα να πω κύριε Πρόεδρε, μη με διακόπτετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ(Απόστολος Κακλαμάνης): Άλλο ισοτιμία και άλλο ισοπέδωση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, μη με διακόπτετε. Είναι βασική αρχή της Δημοκρατίας η αναλογία των Κομμάτων. Κατά συνέπεια δεν μπορεί να διαμαρτύρεται ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου για τη ρύθμιση την οποία εισηγήσθε.

Κύριε Πρόεδρε, η ρύθμιση την οποία σεις προτείνετε ουσιαστικά διευκολύνει τα τρία μικρά Κόμματα. Γιατί; Διότι το κάθενα από τα Κόμματα αυτά θα έχει τρεις υποχρεωτικά ομιλητές, που σημαίνει ότι περίπου το 1/3 της δυνάμεως τους θα είναι ομιλητές επί των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβερνήσεως. Αντιθέτως αδικεί τη Νέα Δημοκρατία, διότι ακριβώς ενώ έχει 108 Βουλευτές, δε θα έχει αναλογικά τον αριθμό των ομιλητών που τελικά θα έχουν τα μικρά Κόμματα.

Παρά ταύτα δεχθήκαμε ότι η πρότασή σας έχει μια λογική. Θελήσαμε να διευκολύνουμε τα τρία μικρά κόμματα και γι' αυτό την αποδεχθήκαμε. Πιστεύω -και με αυτό κλείνω- ότι η σύστασή σας προς τον Πρωθυπουργό, οι Υπουργοί να περιορίσουν το χρόνο τους στα 20 λεπτά, θα γίνει αποδεκτή, διότι πράγματι στο παρελθόν πολλές φορές σε όλες τις κυβερνήσεις, δεν αναφέρομαι στις προηγούμενες ή στις προ-προηγούμενες -η κατάχρηση λόγου των Υπουργών ουσιαστικά αφαιρεί τον λόγο από τους Βουλευτές-ομιλητές των Κομμάτων.

Θα ήθελα, λοιπόν, να παρακαλέσω να επιμείνετε σε αυτήν τη σύσταση, να επιμείνει όμως και ο κύριος Πρωθυπουργός, ώστε οι Υπουργοί να μιλήσουν όσο το δυνατόν λιγότεροι αλλά και σε χρόνο περιορισμένο, ώστε να δοθεί η ευχέρεια σε περισσότερους ομιλητές να εκθέσουν τις απόψεις τους επί των προγραμματικών δηλώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ(Απόστολος Κακλαμάνης): Από το ΠΑΣΟΚ θα μιλήσει ο κ. Σκουλαρίκης που ζήτησε το λόγο και θα κλείσουμε τη συζήτηση αυτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΟΥΛΑΡΙΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σήμερα ξεκινάει η νέα περίοδος της Βουλής και λυπάμαι που παρατηρώ ότι ξεκινά με μια παραβίαση του Κανονισμού. Δηλαδή, αντί να εφαρμόσουμε τον Κανονισμό και όπως προβλέπεται, όποιος έχει την ευχέρεια να μιλήσει, εκ μέρους του Προεδρείου συνιστάται η παραβίαση του Κανονισμού. Νομίζω ότι αυτό δεν πρέπει να γίνει. Πρέπει να τηρηθεί ο Κανονισμός και να μιλήσουμε όπως ορίζεται. Διότι αλλιώς τι θα κάνουμε αύριο όταν κάποιος Βουλευτής ανακαλείται στην τάξη, διότι παραβίασε τον Κανονισμό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χθες διένειμα σε μία ειδική συσκευασία ορισμένα

έγγραφο. Τον Κανονισμό της Βουλής πρώτα-πρώτα, έναν οδηγό του κτιρίου, μία επιστολή με διάφορες πληροφορίες κ.λ.π.

Θα παρακαλέσω τον Κανονισμό να τον διαβάσουμε όλοι. Έχει προστεθεί μια διάταξη στην τελευταία τροποποίηση που κάναμε τον περασμένο Ιούλιο, ακριβώς για να λυθεί αυτό το πρόβλημα, διότι κατά τον Κανονισμό καθένας έπρεπε να πάρει το λόγο, με τη σειρά που έχει εγγραφεί με το ηλεκτρονικό σύστημα. Αυτό σήμαινε τον κίνδυνο η τύχη να ορίσει πενήντα ομιλητές από μία Πτέρυγα. Ακριβώς επειδή η εφαρμογή του Κανονισμού οδηγούσε ενδεχομένως σε ένα τέτοιο παράλογο αποτέλεσμα, γι' αυτό εισηγήθηκε την τροποποίηση αυτή, η οποία λέει: "Με πρόταση του Προέδρου της Βουλής ή Προέδρου Κοινοβουλευτικής Ομάδας, η Βουλή σε θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος, ιδίως των άρθρων 141, 142, όπως είναι η περίπτωση των προγραμματικών δηλώσεων και της ψήφου εμπιστοσύνης ή της προτάσεως δυσπιστίας, μπορεί να αποφασίσει την εναλλαγή των ομιλητών, ή την υποβολή καταλόγων ομιλητών εκ μέρους των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων επίσης, με εναλλαγή κατ' εξαίρεση της προηγούμενης παραγράφου η οποία λέει, αυτό που είπε ο κ. Σκουλαρίκης, ότι μιλούν όλοι, όπως έχουν γραφεί.

Μετά το πέρας των ομιλιών της σειράς αυτής, κατά το εδάφιο αυτό, ακολουθούν όσοι άλλοι θα μιλήσουν.

Θα παρακαλέσω το Σώμα, αν δεν είναι ώριμο ακόμη να αποφασίσει πάνω στην πρότασή μου αυτή να κρατήσω το θέμα, να μπούμε στην ανακοίνωση των προγραμματικών δηλώσεων του Πρωθυπουργού και μέχρις αύριο το απόγευμα να βρούμε λύση στο πρόβλημα αυτό, αλλά νομίζω ότι δεν είναι καλή η εικόνα ενός Κοινοβουλίου που διαδικαστικά θέματα λύνονται, πριν έλθει η ουσία της συζητήσεως ενωπιόν του.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας του ΚΚΕ): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κυρία Παπαρήγα, έχετε το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας του ΚΚΕ): Δεν θέλω να απασχολήσω τη Βουλή. Να γίνει όπως είπατε, αλλά δεν θα πάμε πίσω από αυτό που είχαμε κατακτήσει στις προηγούμενες περιόδους. Δηλαδή, η πρόταση του κ. Σκουλαρίκη δεν μπαίνει για συζήτηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΟΥΛΑΡΙΚΗΣ: Να φτάσουμε άλλο Κανονισμό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας του ΚΚΕ): Δεν θα πάμε πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρία Παπαρήγα, διάβασα ήδη τη διάταξη με την οποία τροποποιήθηκε η διάταξη στην οποία αναφέρθηκε ο κ. Σκουλαρίκης. Κατά συνέπεια, κάνω αυτήν την πρόταση, επειδή από τις παρατηρήσεις του Προέδρου του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος και του Προέδρου του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Πρόδρου, διεφάνη ότι δεν είναι ώριμη η Βουλή για να πάρει μία απόφαση πάνω σ' αυτήν την πρόταση. Θα την κρατήσω, θα τη συζητήσουμε και αύριο πριν αρχίσει η συζήτηση των προγραμματικών δηλώσεων θα έχουμε καταλήξει.

Ο κύριος Πρωθυπουργός, έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Εγώ συμφωνώ με την πρότασή σας και πιστεύω ότι μπορούμε να τελειώσουμε με αυτό το θέμα, για να έχουμε τους κανόνες της συζήτησης καθαρούς για αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως κ. Κωνσταντίνος Γεωργίου Σημίτης έχει το λόγο επί των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβερνήσεως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η λαϊκή ετυμηγορία της 22ας Σεπτεμβρίου, υπήρξε σαφής.

Ο Ελληνικός Λαός επέλεξε την πορεία:

Για τη δημιουργία μιας σύγχρονης, μιας ισχυρής Ελλάδας.

Για την ισότιμη συμμετοχή της Χώρας στην Ευρωπαϊκή εννοποίηση.

Για την ασφάλεια της Χώρας με μια πολιτική ενεργού προώθησης των εθνικών δικαίων, δικαιωμάτων και συμφερόντων.

Για την ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής και δυναμικής οικονομίας,

Για ένα κοινωνικό κράτος.

Για τον εκσυγχρονισμό του Κράτους και της Διοίκησης.

Ο Ελληνικός Λαός έδωσε την εντολή να υλοποιήσουμε όλους αυτούς τους στόχους, ώστε να διασφαλίσουμε και να ολοκληρώσουμε το έργο μας:

Για μια κοινωνία με μία πατριωτική συνείδηση που θα εμπνέεται από τη ρήση του Σολωμού "Εθνικόν το αληθές".

Για να ολοκληρώσουμε το έργο μας, για μια συνεκτική κοινωνία αλληλεγγύης και διαρκούς ευαισθησίας προς όσους έχουν πραγματικές ανάγκες. Για να προχωρήσουμε για μία κοινωνία σκεπτομένων ενεργών πολιτών, που θα απελευθερώνει και θα αναδεικνύει τις ζωντανές και δημιουργικές δυνάμεις της Χώρας. Για μία κοινωνία της παιδείας και του πολιτισμού, της ποιότητας ζωής, της κοινωνικής ευθύνης και της αξιοκρατίας, για μια κοινωνία των ιδεών, των αρχών, των αξιών, που αποτελούν το βάθος του δημοκρατικού σοσιαλισμού.

Σ' αυτήν τη λαϊκή εντολή η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να ανταποκριθεί στο ακέραιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η απόσταση η οποία μας χωρίζει από τις προηγμένες βιομηχανικές χώρες είναι, παρά τα σημαντικά βήματα που έγιναν τα τελευταία χρόνια, μεγάλη. Το πιστοποιούν ο πληθωρισμός, τα ελλείμματα, το δημόσιο χρέος. Τα επίπεδά τους είναι υψηλότερα από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το βεβαιώνουν οι κοινωνικές ανισότητες, η παρασικονομία, η αδυναμία της διοίκησης, η αίσθηση του Έλληνα πολίτη ότι ζει υποτελής αυθαιρέτων δυνάμεων, τις οποίες δεν μπορεί να ελέγξει. Το πιστοποιεί η μη ικανοποιητική ποιότητα ζωής.

Η απόσταση αυτή, μεταξύ μας και των άλλων, υπήρχε για δεκαετίες, αλλά τότε υπήρχαν και τα κλειστά σύνορα. Κάθε χώρα μπορούσε να ακολουθεί τους δικούς της ρυθμούς, χωρίς άμεσες σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις.

Σήμερα η διεθνοποίηση της οικονομίας, η δημιουργία ευρύτερων συνόλων, όπως της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η νέα τεχνολογία, η νέα μορφή της παγκόσμιας κοινωνίας, δεν επιτρέπουν τον απομονωτισμό και τη βραδυπορία. Ο απομονωτισμός, η βραδυπορία οδηγούν ταχύτατα στην περιθωριοποίηση, στην αυξανόμενη εξάρτηση, στην όξυνση των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων.

Πολλά από τα προβλήματα που έχει σήμερα η Χώρα οφείλονται στο ότι δεν προσαρμοσθήκαμε έγκαιρα. Πολλοί κύκλοι χαμένων ευκαιριών άνοιξαν και έκλεισαν στο παρελθόν, καθώς εθνικοί εγωισμοί και πρόχειροι ηρωισμοί οδηγούσαν συχνά σε ανολοκλήρωτες πράξεις. Κύριο χαρακτηριστικό αυτό, οι ανολοκλήρωτες προσπάθειες της ελληνικής πολιτικής ζωής τον 20ο αιώνα. Αυτό αφορά τις απόπειρες οργάνωσης της οικονομικής και πολιτικής ζωής, αφορά κυβερνητικά προγράμματα, προσπάθειες διοικητικής μεταρρύθμισης, καθώς και πολλά μεγάλα έργα. Ο Σίσυφος είναι ένα μυθικό πρότυπο που δεν μας ταιριάζει και δεν πρέπει να ακολουθούμε. Πρέπει με κάθε τρόπο να το αποφύγουμε.

Το χάσμα που μας χωρίζει από τις αναπτυσσόμενες βιομηχανικές χώρες έχει άμεση επίπτωση στη διεθνή μας θέση και στη δυνατότητα να υπερασπισθούμε τα εθνικά μας δίκαια. Δεν μπορεί να είναι αποτελεσματικός στη διεθνή σκηνή εκείνος ο οποίος συνεχώς δανείζεται, προσβλέπει σε οικονομική ενίσχυση και ζητεί συνεχώς εξαιρέσεις από ισχύοντες κανόνες. Το χάσμα αυτό πρέπει να κλείσει. Και πρέπει να κλείσει άμεσα.

Αυτήν την εποχή βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες που διαμορφώνουν έναν νέο κόσμο, όπως η ένταξη των χωρών της Βαλκανικής και της Ανατολικής Ευρώπης στην οικονομία της αγοράς και η οικονομική και νομισματική ένωση της Ευρώπης. Αν δεν συμμετάσχουμε, αν δεν αξιοποιήσουμε αυτές τις ευκαιρίες, αν δεν ανταποκριθούμε στις προκλήσεις, θα διολισθήσουμε σε μια υποδεέστερη θέση στη διεθνή κοινωνία. Θα είμαστε μία Χώρα που θα ακολουθεί και θα υφίσταται. Θα είμαστε πολίτες που θα διαπιστώνουν, ότι το καλύτερο, την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους, των δυνατοτήτων τους,

πρέπει να την αναζητήσουν αλλού, έξω από τη Χώρα, ότι ο Τόπος δεν προσφέρεται για μια ζωή που αξίζει.

Η τετραετία που εγκαινιάζουμε σήμερα δεν είναι συνηθισμένη. Ποτέ άλλοτε τα τελευταία 22 χρόνια η Ελλάδα δε βρέθηκε μπροστά σε τόσες μεγάλες προκλήσεις, σε τόσες ευκαιρίες, στις οποίες πρέπει να ανταποκριθούμε και πρέπει να ανταποκριθούμε άμεσα.

Η διαμόρφωση μιάς εθνικής πολιτικής που απαντά ταυτόχρονα στον στόχο της ευρωπαϊκής ενοποίησης, της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της ενεργού προώθησης των εθνικών δικαίων και συμφερόντων και της ανάληψης πρωταγωνιστικού ρόλου στα Βαλκάνια και στην ευρύτερη περιοχή μας, είναι οι στόχοι στους οποίους κατευθύνονται όλα τα μέτρα και οι πολιτικές της Κυβέρνησής μας.

Την ώρα αυτή που το Ελληνικό Κοινοβούλιο καλείται να συζητήσει τις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης, όλη η Ευρώπη βρίσκεται στην τροχιά μεγάλων αποφάσεων. Στη Σύνοδο Κορυφής του Δουβλίνου έγινε φανερό, ότι οι ισχυρές χώρες της Ευρώπης, όχι μόνο δεν ανιμετωπίζουν με σκεπτικισμό την πορεία της ενοποίησης, αλλά αντίθετα προτίθενται να επιταχύνουν τους ρυθμούς, τόσο για τη νομισματική ένωση της Ευρώπης, όσο και για την πολιτική ενοποίηση. Έγινε δημόσια ορατό ότι αυτή η απόφαση προκάλεσε έντονα τριβές και προβλήματα σε πολλές χώρες της Ευρώπης.

Η Ισπανία και η Ιταλία, παραδοσιακοί συμμαχοί μας στη διαπραγμάτευση μεταξύ βορρά και νότου, αποφάσισαν με ευρεία πολιτική και κοινωνική συναίνεση ότι δε θα αφήσουν την υπόθεση της ενοποίησης να μεταβληθεί σε προνομιακό χώρο δράσης των ισχυρών. Η Ισπανία και η Ιταλία αποφάσισαν να εντείνουν τις πολιτικές τους, ώστε να ανταποκριθούν στους στόχους της σύγκλισης. Όπως όλοι γνωρίζετε, στην ίδια κατεύθυνση ακολουθεί με ευρύτατη πολιτική και κοινωνική συναίνεση, η Πορτογαλία. Αν δε, όπως όλες οι ενδείξεις φανερώνουν, στις επόμενες εκλογές στην Αγγλία επικρατήσουν οι Εργατικοί, τότε η επιτάχυνση της ενοποίησης θα λάβει μιά αποφασιστική ώθηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ισότιμη συμμετοχή της Ελλάδας στην ευρωπαϊκή ενοποίηση, η ισότιμη συμμετοχή της Ελλάδας στην εξέλιξη αυτή η οποία διαγράφεται, ταυίζεται με την επιτυχή πορεία της σύγκλισης, τόσο ως προς τα τυπικά, όσο και ως προς τα ουσιαστικά κριτήρια.

Έχω τονίσει επανειλημμένα, ότι η περιθωριοποίηση της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα είχε καταστροφικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Προσθέτως, με ανοικτά τα εθνικά θέματα, η περιθωριοποίηση της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα είχε επικίνδυνες αρνητικές επιπτώσεις στη συνολική θέση μας. Θα μείωνε την εξέλιξη αυτή της περιθωριοποίησης καιρία τη δυνατότητά μας να επιδράσουμε στις εξελίξεις που αφορούν τα εθνικά μας θέματα.

Δεν πρόκειται, όμως, μόνο γι' αυτό. Η επιτυχής ανταποκρίση μας στη σύγκλιση δεν είναι ανάγκη που προκύπτει από εξωτερικό καταναγκασμό. Ακόμα και αν δεν μετείχαμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ακόμα και αν δεν υπήρχε το Μάαστριχτ, η πορεία της Χώρας προς τη σύγκλιση θα ήταν επιβεβλημένη. Δεν πρόκειται για συνταγές Βρυξελλών που καλούμαστε να εφαρμόσουμε. Πρόκειται για μια εθνική στρατηγική, που καθιστά την Ελλάδα ανταγωνιστική στο νέο διεθνή καταμερισμό εργασίας. Πρόκειται για μια εθνική στρατηγική, που στόχο έχει να εξασφαλίσει την ανάπτυξη της οικονομίας, να δημιουργήσει τις υγιείς προϋποθέσεις για την άσκηση ουσιαστικής, κοινωνικής πολιτικής, πρόκειται για μια στρατηγική που θέλει να κάνει την Ελλάδα ισχυρή.

Βασικός, λοιπόν, άξονας, κεντρικός και ανυποχώρητος στόχος της πολιτικής μας είναι η ισότιμη ένταξη της Χώρας στην ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Η Ελλάδα δεν πρέπει να είναι ουραγός, πρέπει να είναι ισότιμη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή είναι η θέληση του Ελληνικού Λαού, αυτό είναι το συμφέρον της Χώρας, αυτό αποτελεί και δική μας δέσμευση και κατεύθυνση πολιτικής.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για να πετύχουμε ακριβώς αυτό το στόχο έχουμε ενεργή και συγκεκριμένη στάση σε όλα τα ζητήματα. Υπάρχει αυτήν τη στιγμή μια συγκυρία τεσσάρων μεγάλων διαπραγματεύσεων, που τα αποτελέσματά τους θα επηρεάσουν αποφασιστικά τη θέση της Χώρας μας, τις προοπτικές ανάπτυξης τις οποίες έχουμε, την αυριανή ευημερία και ασφάλεια της Χώρας. Ποιές είναι αυτές οι διαπραγματεύσεις;

Πρώτα, η Διακυβερνητική Συνδιάσκεψη για την αναμόρφωση της Ένωσης.

Η δεύτερη διαπραγμάτευση θα έλθει αμέσως μετά, αφορά τη νέα διεύρυνση της Ένωσης με την Κύπρο και τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Η τρίτη διαπραγμάτευση θα έλθει στο τέλος της δεκαετίας. Αφορά την αναμόρφωση των διαρθρωτικών ταμείων και του Ευρωπαϊκού Προϋπολογισμού.

Και τέλος, έχουμε τη μετάβαση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρώπης, που θα ανοίξει μια νέα περίοδο οικονομικής ανάπτυξης, απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας.

Αν σ' αυτές τις τέσσερις κρίσιμες διαπραγματεύσεις που έρχονται τα επόμενα χρόνια, αποτύχουμε να διασφαλίσουμε τα συμφέροντά μας, αν αποτύχουμε να ενισχύσουμε τη θέση μας, θα διακυβεύσουμε όσα οικοδομήσαμε επί τόσα χρόνια.

Εμείς προχωρούμε στις διαπραγματεύσεις αυτές με μελετημένες θέσεις, ισχυρά επιχειρήματα. Όπως είπα, στόχος μας είναι η ισότιμη συμμετοχή. Αλλά πέρα απ' αυτό, θέλουμε η Ευρωπαϊκή Ένωση, μεταξύ άλλων -και αυτό είναι ένα πρώτο κεντρικό σημείο- να υιοθετήσει μια ουσιαστική κοινωνική πολιτική. Στόχος επίσης είναι η διαμόρφωση μίας κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, που θα συμβάλλει στην προστασία των εξωτερικών συνόρων. Οι διαπραγματεύσεις οι οποίες διεξάγονται είναι σκληρές, αλλά αν δημιουργήσουμε με την εσωτερική ανάπτυξή μας, με την τήρηση των προγραμμάτων τα οποία έχουμε συμφωνήσει, τις προϋποθέσεις, θα γίνουν οι θέσεις μας δεκτές, μπορούμε να πετύχουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για την επιτυχία των στόχων του συνόλου της πολιτικής μας η Κυβέρνηση οργανώνει τη δράση της σε πέντε (5) άξονες. Ο πρώτος άξονας αφορά την εξωτερική πολιτική και την ασφάλεια της Χώρας. Οι κοσμογονικές αλλαγές που σημειώθηκαν και συνεχίζονται τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά την κατάρρευση του ανατολικού μπλόκ και του διπολισμού, διαμόρφωσαν μια νέα κατάσταση πραγμάτων. Οι παραδοσιακές ισορροπίες που υπήρχαν στην Ήπειρό μας διαταράχθηκαν καιρία. Μπορεί η Ανθρωπότητα να απαλλάχτηκε, προσωρινά, από τον πρόμο του πυρηνικού ολέθρου, αλλά νέοι κίνδυνοι εμφανίζονται στη θέση των παλιών. Το παγκόσμιο σύστημα ασφάλειας βρίσκεται σε εμφανή ρευστότητα. Οι παλαιοί αυτοματισμοί του διπολισμού, που εξασφάλιζαν κάποιες ισορροπίες, δεν αντικαταστάθηκαν από μια νέα τάξη πραγμάτων, αλλά από μια διάχυτη αταξία.

Νέες δυναμικές αναπτύσσονται, όπου όλοι αξιοποιούν συγκριτικά πλεονεκτήματα, επανασταθμίζουν συμφέροντα και ισορροπίες, μεγιστοποιούν τα οφέλη τους για τα εθνικά τους συμφέροντα. Μας περιβάλλει από παντού ένας κόσμος, όπου όλοι αναπτύσσουν δράσεις σε κάθε κατεύθυνση και αναπτύσσουν σχέσεις με τον καθένα.

Σ' αυτόν τον κόσμο της συνεχούς αλληλοεπαφής και αλληλοδιασύνδεσης, δεν υπάρχουν περιθώρια για απομονωτισμούς, ούτε μπορεί να παίζει κανείς αιμώρητα την στρουθοκάμηλο. Σ' αυτή τη νέα πραγματικότητα μας ανήκει ενεργός ρόλος. Πρέπει να μπούμε δυναμικά στη διαμόρφωση νέων συμμαχιών και ευνοϊκού πλαισίου σχέσεων για τη Χώρα. Αυτό και κάνουμε και θα συνεχίσουμε.

Αναλάβαμε ήδη π.χ. πρωτοβουλίες στα Βαλκάνια και τη Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Η συνεργασία μας με τις ΗΠΑ συνεχίζεται εποικοδομητικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενώ η Χώρα μετέχει στην πρόκληση της Ευρωπαϊκής ενοποίησης, όπως ανέφερα, ενώ

διευρύνει τις προοπτικές της στα Βαλκάνια, αντιμετωπίζει ταυτόχρονα την τουρκική επιθετικότητα στο Αιγαίο και την Κύπρο.

Η Τουρκία έχει μεταβληθεί στο μεγαλύτερο παράγοντα αποσταθεροποίησης στο Αιγαίο, τα Βαλκάνια, την Ανατολική Μεσόγειο, τον Καύκασο και τη Μέση Ανατολή. Τα ανιστόρητα οράματα της αναβίωσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας είναι εφεύρεση του τουρκικού κατεστημένου, για να εκτονώσει τα οξυμμένα εσωτερικά προβλημάτά της και να αποκτήσει αυξημένο ρόλο στην περιοχή.

Εμείς έχουμε αναλάβει μια συστηματική εκστρατεία ενημέρωσης της διεθνούς γνώμης, ώστε να κατανοηθεί ότι δεν υπάρχουν διμερείς διαφορές όπως ισχυρίζεται η 'Αγκυρα, αλλά υπάρχει μια ωμή προσπάθεια αναθεώρησης των διεθνών συνθηκών που προσδιορίζουν το status quo όλης της περιοχής.

Η σημερινή τουρκική πολιτική δεν είναι επικίνδυνη μόνο για την Ελλάδα, αλλά για όλη την ασφάλεια και την ισορροπία της Ανατολικής Μεσογείου. Και αυτό αρχίζει να γίνεται κατανοητό στις περισσότερες χώρες.

Ποιές είναι οι θέσεις μας; Το καθεστώς στο Αιγαίο είναι απολύτως σαφές. Το προσδιορίζει η ιστορία χιλιάδων χρόνων. Το προσδιορίζουν με ακρίβεια οι διεθνείς συνθήκες. Η εθνική κυριαρχία και η εδαφική ακεραιότητα της Χώρας δεν τίθενται ούτε σε αμφισβήτηση, ούτε σε διαπραγμάτευση. Εάν η Τουρκία θεωρεί ότι υπάρχουν διαφορές, υπάρχει ανοικτή η θύρα του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, στο οποίο μπορεί να προσφύγει. Διάλογος ελληνοτουρκικός, για θέματα κυριαρχίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων μας, δεν είναι νοητός.

Θέση μας είναι το γενικότερο συμφέρον σταθερότητας στην περιοχή, αλλά και το ειδικότερο συμφέρον Ελλάδας και Τουρκίας το οποίο επιβάλλει να αναπτυχθεί ένα κλίμα καλής θέλησης, καλής γειτονίας και επωφελούς συνεργασίας των δύο χωρών.

Έχουμε επανειλημμένα καλέσει την Τουρκία να επιδείξει πνεύμα καλής θέλησης και ελπίζουμε ότι η εξέλιξη των πραγμάτων θα οδηγήσει να υπερισχύσει η λογική και από την άλλη πλευρά. Εως ότου, όμως, υπάρξουν απτές αποδείξεις μιας στροφής απτές αποδείξεις ότι στην 'Αγκυρα επικρατεί η κοινή λογική και ο σεβασμός του διεθνούς δικαίου, η γραμμή μας είναι σταθερή: Το σύνολο των διπλωματικών και αμυντικών μας μέσων κατευθύνεται στη διασφάλιση της εθνικής ακεραιότητας και στην αποθάρρυνση, με μια ισχυρή δύναμη αποτροπής, της τουρκικής επιβουλής.

Ήδη η πολύπλευρη εκστρατεία που αναλάβαμε τους τελευταίους μήνες δημιούργησε στην Τουρκία προβλήματα σε ευρύ φάσμα δυνάμεων, που πριν είχαν μια στάση ευμενούς ουδετερότητας προς την Τουρκία. Θα συνεχίσουμε με τον ίδιο τρόπο. Θα υποστηρίζουμε σταθερά την ειρήνη στην περιοχή, αλλά θα εφαρμόζουμε μια πολιτική, που συνδυάζει τη διπλωματική εγρήγορση με την αποτρεπτική ικανότητα, τη σύνεση με την αποφασιστικότητα, τα σωστά επιχειρήματα με τη διαρκή παρουσία.

Η συντονισμένη δέσμη πολιτικών αποτροπής κάθε είδους επιβουλής, έχει ως προϋπόθεση τις ισχυρές Ένοπλες Δυνάμεις. Οι ισχυρές Ένοπλες Δυνάμεις αποτελούν θεματοφύλακα της εθνικής μας ανεξαρτησίας, της εδαφικής ακεραιότητας και των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων.

Κεντρικός άξονας της αμυντικής μας στρατηγικής είναι η υψηλή αποτρεπτική μας ικανότητα απέναντι στην τουρκική απειλή. Στόχος προτεραιότητας είναι ο εκσυγχρονισμός των Ενόπλων Δυνάμεων, η ποιοτική αναβάθμισή τους με επίκεντρο το ανθρώπινο δυναμικό. Εκεί αποσκοπεί το νέο μισθολόγιο των Ενόπλων Δυνάμεων. Αποφασίζουμε σύντομα τις κατευθύνσεις του ενιαίου μεσοπροθέσμου προγράμματος ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού των εξοπλισμών 1996-2000, συντονίζουμε την ανάπτυξη της παλλαϊκής άμυνας στις παραμεθόριες περιοχές και το Ενιαίο Αμυντικό Δόγμα αποτελεί σταθερό δόγμα, που καλύπτει το τόξο Θράκη-Αιγαίο-Κύπρος.

Παράλληλα η Ελλάδα θα συνεχίσει να μετέχει στις ειρηνευτικές

πρωτοβουλίες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, να επιδιώκει πολύπλευρες αμυντικές συνεργασίες και να συμμετέχει δημιουργικά στις διαδικασίες προσαρμογής του ΝΑΤΟ και της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Κυπριακό είναι για μας πρόβλημα πρώτης προτεραιότητας. Πρόβλημα διεθνές, εισβολής και κατοχής ενός ανεξαρτήτου κράτους από την Τουρκία. Σε στενή συνεργασία με την Κυπριακή κυβέρνηση θα εξακολουθήσουμε τις ενέργειες για ειρηνική, δίκαιη και βιώσιμη λύση του, στη βάση των αποφάσεων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Παράλληλα θα συνεχίσουμε να προωθούμε την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με τις διαπραγματεύσεις που θα αρχίσουν έξι μήνες μετά το τέλος της Διακυβερνητικής.

Έχουμε μια ολοκληρωμένη στρατηγική στα Βαλκάνια, μέσα από την οποία θέλουμε η Ελλάδα να αναδειχθεί σε παράγοντα ειρήνης, σταθερότητας και ανάπτυξης της περιοχής. Η στρατηγική αυτή περιλαμβάνει: Την πρόταση πολιτικής συνεργασίας σε ένα ολοκληρωμένο "Πακέτο Ασφάλειας, Φιλίας και Ισότητας Συνεργασίας".

Επίσης τη συνεισφορά και συνεργασία της Χώρας μας για το δημοκρατικό εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών στις βαλκανικές χώρες, την παροχή βοήθειας, την οποία ζητούν σ' αυτήν την κατεύθυνση οι χώρες αυτές.

Και τέλος προτείνουμε την προώθηση διμερών και πολυμερών διαλόγου για τη δημιουργία ενός πιο συνεκτικού χώρου οικονομικής συνεργασίας, που θα λειτουργήσει σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εξομαλύνουμε τις σχέσεις με την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, με την υπογραφή της Ενδιάμεσης Συμφωνίας, με την οποία τα Σκόπια υποχρεώθηκαν μεταξύ άλλων να αποδεχθούν, ότι το ζήτημα του ονόματος είναι αντικείμενο διαπραγματεύσεων. Αυτή τη στιγμή είναι σε εξέλιξη νέος κύκλος διαπραγματεύσεων υπό την προεδρία του κ. Vance.

Αυτά, κυρίες και κύριοι, σε σχέση με την πρώτη άξονα της εξωτερικής πολιτικής.

Ο δεύτερος άξονας της πολιτικής μας έχει στόχο μια οικονομία σταθερή, αναπτυσσόμενη και ανταγωνιστική. Υπάρχουν κρίσιμες στιγμές στην ιστορία μιας χώρας οι οποίες, αν αντιμετωπιστούν σωστά, έχουν πολλαπλά μακροχρόνια οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά οφέλη. Τις στιγμές αυτές ο ρόλος της Κυβέρνησης είναι να πάρει όλες τις πρωτοβουλίες, οι οποίες θα οδηγήσουν τη Χώρα προς τη σωστή κατεύθυνση, να μην υποχωρήσει στις πιέσεις της αδράνειας και να μην ενδώσει στην καταστροφική λογική του πολιτικού κόστους.

Σε έναν κόσμο ο οποίος γνωρίζει όλο και λιγότερα σύνορα, όπου τα κεφάλαια κινούνται χωρίς περιορισμούς εκεί όπου έχουν τη μεγαλύτερη απόδοση, όπου η ανταγωνιστικότητα είναι καθοριστικό στοιχείο, όπου οι νέες τεχνολογίες, η ικανότητα, η δυνατότητα προσαρμογής αποφασίζουν για τον καταμερισμό εργασίας, χρειάζεται εμείς, η Ελλάδα, να προχωρήσουμε ακόμα πιο αποφασιστικά στην ανασυγκρότηση της οικονομίας μας. Να μη διστάσουμε. Έτσι μονάχα θα κερδίσουμε τη θέση που επιδιώκουμε.

Δεν υπάρχει μαγικό ραβδί, που θα μας επιτρέψει να λύσουμε τα προβλήματα χωρίς κόστος. Κόστος θα υπάρξει και ιδίως οι έχοντες και κατέχοντες πρέπει να προσφέρουν.

Η περαιτέρω αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, η μείωση του ελλείμματος του κρατικού τομέα ως ποσοστό του Α.Ε.Π., όπως προβλέπει το πρόγραμμα σύγκλισης, η επιτάχυνση της αναπτυξιακής διαδικασίας, η ανάδειξη της κοινωνικής αλληλεγγύης αποτελούν βασικούς στόχους της μακροοικονομικής μας πολιτικής στα επόμενα χρόνια.

Για όλα αυτά τα θέματα θα υπάρξει δυναμικός διάλογος, για να στηριχθεί η πολιτική μας στην ευρύτερη δυνατή συναίνεση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η οικονομία της Χώρας, όπως ξέρετε, έχει τεθεί από το 1996 σε τροχιά ανάπτυξης που οδηγεί σε μία πραγματική σύγκλιση προς το επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 1996 που τρέχει, ήταν χρόνος ενός άλματος στις ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις, άλματος το οποίο δημιουργεί ευνοϊκές προϋποθέσεις για την εξέλιξη στα

επόμενα χρόνια. Οι δημοσιονομικοί μας στόχοι θα επιτευχθούν και ο πληθωρισμός θα υποχωρήσει περαιτέρω σε σχέση με το 1995.

Η δημοσιονομική προσαρμογή, τα χρόνια που έρχονται, δεν θα στηριχθεί στη συμπίεση των αμοιβών των εργαζομένων. Η εισοδηματική μας πολιτική εγγυάται εισοδήματα, τα οποία θα είναι πάνω από τον πληθωρισμό και θα κρατούν την ισορροπία μεταξύ σταθεροποίησης και κοινωνικής συνοχής.

Η δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος και του πλούτου αποτελεί σταθερή επιδίωξη της πολιτικής μας και αυτήν τη δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος και του πλούτου θα την επιδιώξουμε με τη δημοσιονομική, την αναπτυξιακή, την κοινωνική πολιτική, θα την επιδιώξουμε με τα διάφορα μέσα τα οποία έχουμε στη διάθεσή μας.

Για τον επόμενο χρόνο είναι ιδιαίτερα κρίσιμα ζητήματα ο προϋπολογισμός και ο μακροοικονομικός σχεδιασμός.

Το 1997 που έρχεται, θα κρίνει, εάν θα πετύχουμε την ποιοτική διαφορά. Το 1997 θα δείξει, ξεκάθαρα, αν η ανάπτυξη και η σταθεροποίηση των μακροοικονομικών μας δεδομένων είναι γερά θεμελιωμένες. Η Ελλάδα και οι άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα κριθούν τα επόμενα χρόνια για την συμμετοχή μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Οι επιλογές μας σήμερα θα κρίνουν αποφασιστικά πότε και με ποιους όρους θα ενταχθούν στην ΟΝΕ. Τώρα θα παιχθεί το θέμα. Είναι σταθερή μας απόφαση να ολοκληρωθούν οι προϋποθέσεις ένταξης της Χώρας στην ΟΝΕ μέχρι τέλους της δεκαετίας.

Για την Κυβέρνησή μας το δημοσιονομικό πρόβλημα έχει εθνική προτεραιότητα. Η λύση του δημοσιονομικού προβλήματος θα μας επιτρέψει και την απάντηση στο κεντρικό ερώτημα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε ως Χώρα. Με ποιο τρόπο θα μπορέσουμε να ξεπεράσουμε τις διαρθρωτικές αδυναμίες υπάρχουν διαρθρωτικές αδυναμίες, τις ξέρουμε, πρέπει να τις ξεπεράσουμε, αλλά πώς θα τις ξεπεράσουμε χωρίς αρνητικές συνέπειες στην κοινωνική συνοχή, χωρίς να παραβλέψουμε τις αναγκαιότητες της Εθνικής Αμυνας. Αυτούς τους δύο στόχους πρέπει να συνδυάσουμε και ο συνδυασμός των δύο αυτών στόχων περνάει μέσα από την απάντηση για το δημοσιονομικό πρόβλημα.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε, ότι μόνο οι τόκοι που πληρώνει το Δημόσιο είναι περισσότεροι από τις δαπάνες για την Άμυνα, την Παιδεία, την Υγεία και την Πρόνοια μαζί.

Η δημοσιονομική εξυγίανση είναι, λοιπόν, βασική προϋπόθεση για να μπορέσουμε να συμμετάσχουμε στην πορεία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης.

Κυρίως, όμως, πέρα από αυτό, είναι ζωική ανάγκη για την άμυνά μας, για τα εθνικά μας συμφέροντα, για την κοινωνική μας πολιτική, για να πραγματοποιήσουμε αυτό που θέλουμε, την ισχυρή Ελλάδα και το κοινωνικό κράτος.

Χρειάζεται, λοιπόν, μία αποφασιστική παρέμβαση και την αποφασιστική αυτή παρέμβαση θα την πραγματοποιήσουμε.

Πρώτον, με παρεμβάσεις για την περιστολή της σπατάλης και την αξιοποίηση της περιουσίας του Δημοσίου. Οι κρατικές δαπάνες πρέπει να αντιστοιχούν σε πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας. Η λειτουργία του Κράτους πρέπει να προσαρμοσθεί στα δεδομένα της σημερινής εποχής. Η κινητή και ακίνητη περιουσία των δημοσίων φορέων δεν επιτρέπεται να παραμένει αδρανής και αναξιοποίητη. Κρατική διοίκηση, δημόσιοι οργανισμοί και επιχειρήσεις, επιδοτούμενοι φορείς πρέπει να εκσυγχρονισθούν, να γίνουν πιο ευέλικτοι, πιο αποτελεσματικοί, να έχουν σεβασμό στους φόρους που καταβάλλει ο πολίτης, να ξέρουν ότι οι φόροι αυτοί καταβάλλονται για την χρηματοδότηση συλλογικών αναγκών, τις οποίες συλλογικές ανάγκες πρέπει να εξυπηρετούν αποτελεσματικά.

Δεύτερο πεδίο παρέμβασής μας οι φορολογικές αλλαγές, οι επιχορηγήσεις και οι επιδοτήσεις. Δεν σκοπεύουμε στην άρση των απαλλαγών που εντάσσονται σε μία αναπτυξιακή ή κοινωνική λογική, αλλά δεν θα δεχθούμε και τη διαιώνιση προνομίων και ευνοϊκής μεταχείρισης που αυξάνουν την κοινωνική ανισότητα. Δε θα δεχθούμε ρυθμίσεις που δεν έχουν θέση σε ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα. Με βάση και τη

γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής θα προωθήσουμε τις εξυγιαντικές ενέργειες, τις οποίες οι σύγχρονες ανάγκες καθιστούν απαραίτητες.

Τρίτο σημείο της παρέμβασής μας είναι η δίκαιη κατανομή του κόστους σε όλες τις κοινωνικές τάξεις. Η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της παραοικονομίας θα ενταθεί. Το απαιτεί η κοινωνική δικαιοσύνη. Αν θέλουμε κοινωνική δικαιοσύνη στον Τόπο, πρέπει να περιορίσουμε φοροδιαφυγή και παραοικονομία. Θα είμαστε πιο αποτελεσματικοί στην προσπάθεια ίσης εφαρμογής των νόμων απέναντι σε κάθε ομάδα φορολογουμένων. Σε μία περίοδο μίας μεγάλης εθνικής προσπάθειας, δεν μπορούν να υπάρχουν ομάδες ή πρόσωπα που τοποθετούν τους εαυτούς τους πάνω από τους κανόνες που η κοινωνία έχει θεσπίσει.

Τα νομοσχέδια για την περιστολή των κρατικών δαπανών, τις φοροαπαλλαγές, την αναμόρφωση του Τελωνειακού Κώδικα και την πτάξη του λαθρεμπορίου, συμπεριλαμβάνονται στα άμεσα μέτρα τα οποία προωθούμε.

Η Κυβέρνηση θα εξετάσει με ιδιαίτερη προσοχή τα προβλήματα που συνδέονται με την εφαρμογή των αντικειμενικών κριτηρίων, ώστε να προωθήσει εφικτές λύσεις, που θα βελτιώνουν το σύστημα και θα αίρουν υπαρκτές αδικίες.

Η αναδιοργάνωση και ο εκσυγχρονισμός του Υπουργείου Οικονομικών θα επιτρέψουν επίσης να αξιοποιηθούν εναλλακτικές μέθοδοι προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης στην κατηγορία των επιχειρήσεων που αφορούν τα αντικειμενικά κριτήρια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μερικά λόγια για την αναπτυξιακή προσπάθεια. Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης έχει περάσει σε μία φάση ταχύρρυθμης υλοποίησης. Εκτελείται το έργο των Σπάτων, ο άξονας Πατρών-Θεσσαλονίκης, το Μετρό της Αθήνας, η Εγνατία, το φυσικό αέριο και πολλά άλλα έργα μεγαλύτερης ή μικρότερης εμβέλειας στη βιομηχανία, στη γεωργία, σε σχέση με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στον τουριστικό τομέα. Σε σημαντικές επενδύσεις επιδιώκουμε ταυτόχρονα με τη δημόσια προφορά να κινητοποιήσουμε και ιδιωτικά κεφάλαια. Σύντομα θα προχωρήσουμε σε μία επανεξέταση της προόδου και της εφαρμογής του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, ώστε να γίνουν οι διορθωτικές κινήσεις που θα δώσουν στο όλο πρόγραμμα μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και μεγαλύτερη αναπτυξιακή δυναμική.

Η ολοκλήρωση όλων αυτών των προγραμματιζόμενων έργων, θα σηματοδοτήσει αλλαγές ευρείας έκτασης στην Ελλάδα. Η Ελλάδα θα πάρει άλλη μορφή, όταν προχωρήσουν και ολοκληρωθούν αυτά τα έργα.

Η εδραίωση της ανάπτυξης την ερχόμενη τετραετία θα έχει άμεσο αντίκτυπο στην αγορά εργασίας, στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης. Η κατεύθυνση και το εύρος των επιπτώσεων καθορίζονται και από την εφαρμογή της νέας ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης, όπως αυτή άρχισε να υλοποιείται ήδη με βάση το νόμο τον οποίο ψηφίσαμε το καλοκαίρι.

Στόχος μας είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς μας με την εξειδίκευση. Θέλουμε να αυξήσουμε την παραγωγικότητα, δημιουργώντας καλά αμειβόμενες δουλειές.

Η πολιτική αυτή περιλαμβάνει τη σύνδεση κατάρτισης και παραγωγής, καθώς και την αντιμετώπιση των αλλοδαπών εργαζομένων, με γνώμονα τη δικαιοσύνη και την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών. Η δημιουργία 180.000 νέων θέσεων ως το 2000 δεν αποτελεί υπόσχεση, αλλά τεκμηριωμένη πρόβλεψη, πρόβλεψη η οποία προκύπτει από την αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος και την πραγματοποίηση όλων αυτών των έργων, τα οποία ανέφερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λόγω της ανάγκης η ομιλία μου να έχει ένα περιορισμένο πλαίσιο χρόνου, θα σας ομιλήσουν οι αρμόδιοι Υπουργοί για τη βιομηχανική πολιτική, τα μέτρα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, την πολιτική απόκρατικοποιήσεων την αναδιοργάνωση των δημοσίων επιχειρήσεων, την ολοκλήρωση των επενδυτικών προγραμμάτων στον τομέα της ενέργειας, το εμπόριο, την προστασία του καταναλωτή, τον τουρισμό, την τεχνολογία, τη διαμόρφωση

της νέας αγροτικής πολιτικής.

Θέλω να τονίσω, όμως, ότι τα μέτρα τα οποία ανακοινώσαμε στη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, όπως τα μέτρα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή τους αγρότες, είναι στοιχεία των πολιτικών που θα εφαρμόσουμε. Τα μέτρα θα εφαρμοσθούν, θα υπάρξουν το ταχύτερο.

Κυρίες και κύριοι, θα κάνω μια πολύ σύντομη αναφορά σε μια βασική προϋπόθεση της ανάπτυξης και της ποιότητας ζωής, την παιδεία.

Στο τέλος του 20ού αιώνα η κοινωνία της πληροφορίας, της γνώσης και της πολυφωνίας και των πολλών διαφορετικών πολιτισμών διαμορφώνεται με γρήγορους ρυθμούς. Σ' αυτές τις νέες συνθήκες οι προνομιούχοι ή μη προνομιούχοι θα είναι κυρίως αυτοί που γνωρίζουν ή που δεν γνωρίζουν. Είναι καθήκον, λοιπόν, κάθε δημοκρατικής Πολιτείας να προσαρμόσει και να εξειδικεύσει την εκπαιδευτική της πολιτική σ' αυτές τις νέες ανάγκες, σ' αυτά τα νέα δεδομένα, που καθορίζονται από την παγκοσμιοποίηση της αγοράς, την κοινωνία της πληροφορίας και την τεχνολογική έκρηξη.

Βασική μας αρχή είναι η υποστήριξη της δημόσιας παιδείας σε όλες τις βαθμίδες, μιας παιδείας όμως ποιοτικά αναβαθμισμένης και αποτελεσματικής.

Η οικονομική διάσταση του εκπαιδευτικού ζητήματος δεν σχετίζεται όμως μόνο με την αύξηση των εθνικών πόρων. Αφορά και την ποιοτική αναδιάρθρωση των δαπανών για την παιδεία, αφορά νέους θεσμούς, όπως το κεφάλαιο εθνικής παιδείας, αφορά την απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων με στόχο την άμεση και ορθή αξιοποίησή τους.

Σ' αυτές τις κατευθύνσεις θα δουλέψουμε για να υπάρχει ποιοτική αναβάθμιση σε σχέση με τους χρησιμοποιούμενους πόρους, αξιοποίηση του κεφαλαίου της εθνικής παιδείας, σωστή και γρήγορη απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων.

Οι βασικοί μας στόχοι συμπυκνώνονται στην ποιοτική αναβάθμιση του περιεχομένου της εκπαίδευσης, στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, στην οργάνωση του επαγγελματικού προσανατολισμού και στην ανταπόκριση της παρεχόμενης παιδείας στις υφιστάμενες ανάγκες, στην προώθηση της διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, αλλά και στην προώθηση της ευθύνης τους.

Τέλος, στην αποκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος, σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Όλα αυτά τα θέματα τα οποία αναφέρω συνοπτικά θα τα αναπτύξει λεπτομερέστερα ο κύριος Υπουργός Παιδείας.

Τρίτος στόχος της πολιτικής μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι είναι μία σύγχρονη Πολιτεία και μία αποτελεσματική Διοίκηση. Όλοι ξέρουμε ότι το Κράτος και η Διοίκηση πρέπει να αλλάξουν. Παρά τις προσπάθειες που έγιναν μέχρι σήμερα, το Κράτος δεν μπορεί να επιτελέσει την επιτελική του λειτουργία και η Διοίκηση βρίσκεται μακριά από τον πολίτη. Οι πάντα παρόντες εχθροί μας, που μας περιτριγυρίζουν, είναι η γραφειοκρατία, η αδράνεια, η αλαζονεία, η μετριοκρατία.

Για να υπάρξει κράτος στρατηγείο, κράτος το οποίο συμπαρίσταται στον πολίτη είναι ανάγκη να οργανώσουμε μία σύγχρονη, παραγωγική και αποτελεσματική Διοίκηση. Το σημαντικότερο έργο, το οποίο έχουμε να επιτελέσουμε τα τέσσερα χρόνια που είναι μπροστά μας, είναι η ανασυγκρότηση του Κράτους και ο ριζικός εκσυγχρονισμός του διοικητικού μηχανισμού. Αυτός είναι ένας από τους πιο σημαντικούς στόχους, τους οποίους θέλουμε να επιδιώξουμε, ένας στόχος τον οποίο πρέπει πάση θυσία να πετύχουμε. Εάν δεν το πετύχουμε, αν δεν έχουμε μία διοίκηση αποτελεσματική ή μία διοίκηση κοντά στον πολίτη, όλες οι άλλες προσπάθειές μας δεν θα πετύχουν, θα είναι σαν να χτίζουμε στην άμμο.

Για να μη χτίζουμε στην άμμο, θέλουμε να εισάγουμε συστήματα αξιολόγησης των υπηρεσιών και των προσώπων. Να διαπιστώσουμε την αποτελεσματικότητα, το κόστος, την ταχύτητα εξυπηρέτησης. Να διαπιστώσουμε την ικανότητα, τη δυνατότητα ανανέωσης γνώσεων, τη συναίσθηση ευθύνης. Να υπάρξουν κριτήρια, για να διαχωρίσουμε εκείνο που είναι το

συμφέρον για το κοινωνικό σύνολο από εκείνο που αποτελεί βάρος γι' αυτό.

Γι' αυτό ακριβώς συνεχίζουμε και την προσπάθεια για την προώθηση της μηχανογράφησης, νέες ρυθμίσεις για αντικειμενικές και αξιοκρατικές προσλήψεις, παρεμβάσεις για τον περιορισμό της γραφειοκρατίας.

Ο νέος Κώδικας για τους δημοσίους υπαλλήλους δίνει έμφαση στο βαθμολόγιο και σε νέες πειθαρχικές ρυθμίσεις, που επιτρέπουν την αποτελεσματική καταπολέμηση της διαφθοράς στις δημόσιες υπηρεσίες. Να μη διαιωνίζονται οι υποθέσεις και να υπάρξουν και στην πράξη κυρώσεις σε παράνομες συμπεριφορές. Η καθιέρωση και η εφαρμογή του νέου μισθολογίου αποτελεί προγραμματική μας δέσμευση.

Ο θεσμός των Ανεξαρτήτων Αρχών επεκτείνεται. Στο πλαίσιο αυτό προωθείται ως ανεξάρτητη δημόσια αρχή ο Συνήγορος του Πολίτη, ώστε να δημιουργηθεί και ένας πρόσφορος μηχανισμός για τον έλεγχο της διοίκησης και την τόνωση της εμπιστοσύνης του πολίτη σ' αυτήν.

Στις βασικές προτεραιότητές μας ανήκει η συγκρότηση της περιφέρειας σε βασική μονάδα της αποκεντρωμένης κρατικής διοίκησης. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση οφείλει να έχει τις προϋποθέσεις για να ανταπεξέλθει στη σύνθετη αποστολή της. Ιδιαίτερη μέριμνα πρόκειται να λάβουμε για την αντιμετώπιση του κατακερματισμού των Ο.Τ.Α. με τη δημιουργία βιώσιμων οργανισμών. Αυτό όμως σημαίνει διεξοδική συζήτηση, όχι μόνο για την κατανομή αρμοδιοτήτων ανάμεσα στο κέντρο και στην περιφέρεια, αλλά ανάμεσα και στους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού. Παράλληλα με την κατανομή των αρμοδιοτήτων πρέπει να προχωρήσουμε στην αντιμετώπιση του ζητήματος των πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την καλύτερη διαχείριση των πόρων αυτών.

Μία πολιτική που έχει πρόταγμα την πραγμάτωση των δικαιωμάτων του πολίτη, δεν μπορεί παρά να είναι ευαίσθητη και στα μεγάλα ζητήματα της Δικαιοσύνης, όπως στη βελτίωση των όρων λειτουργίας της Δικαιοσύνης και τον εξανθρωπισμό του σωφρονιστικού συστήματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες αξιώνουν και απαντήσεις σε προβλήματα που υπάρχουν σε κάθε σύγχρονη δημοκρατία. Απαντήσεις τις οποίες πρέπει να δώσουμε και διασφαλίζουν πληροφόρηση, συμμετοχή και περιορισμό των εξουσιών, οι οποίες θέλουν να χειραγωγήσουν τους πολίτες.

Πρώτο κεντρικό θέμα τα Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης. Γνωρίζετε ότι υπάρχουν ήδη νομοθετικές ρυθμίσεις. Τις νομοθετικές αυτές ρυθμίσεις θα συμπληρώσουμε για να γίνουν αποτελεσματικές και το Εθνικό Συμβούλιο Τηλεόρασης θα διαμορφωθεί σε τρόπο ώστε να παίξει το ρόλο που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, αλλά και να ασκήσει τις ελεγκτικές δραστηριότητες τις οποίες του δίνει η νομοθεσία, τις ελεγκτικές εκείνες δραστηριότητες, οι οποίες θα εξασφαλίσουν τη διαφάνεια σε αυτόν τον τομέα.

Χρειάζεται να προωθήσουμε και την προστασία των προσωπικών δεδομένων, ώστε να μην είναι ανεξέλεγκτα τα στοιχεία τα οποία χειρίζονται οι δημόσιες υπηρεσίες ή οι ιδιώτες σε σχέση με τους πολίτες.

Χρειάζεται να προχωρήσουμε τη διαφάνεια στη δημόσια ζωή και γι' αυτό θα προχωρήσουμε και σε ρυθμίσεις που θα εξασφαλίζουν τη διαφάνεια για τα δημόσια έργα και τις προμήθειες, πρόσθετες σε αυτές που υπάρχουν και θα εφαρμόσουμε τα όσα υπάρχουν στη νομοθεσία, με εξειδίκευση για τη χρηματοδότηση των Κομμάτων και τα Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης.

Τέλος θα συνεχίσουμε την πρωτοβουλία που εμείς αναλάβαμε για την αναθεώρηση του Συντάγματος με βάση την πρόταση της αρμόδιας Επιτροπής της Βουλής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο τέταρτος άξονας της πολιτικής μας έχει στόχο ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος.

Οι δυνάμεις της αγοράς, η παγκοσμιοποιημένη οικονομία, μπορούν να δημιουργήσουν συνθήκες ταχείας οικονομικής ανάπτυξης και αναβάθμισης του παραγωγικού ιστού. Αλλά η

υλική επάρκεια δεν επαρκεί από μόνη της να εξασφαλίσει την κοινωνική ευημερία. Η οικονομική ανάπτυξη δεν αποκλείει τον κίνδυνο του κοινωνικού μαρasmus για ορισμένες κατηγορίες.

Χρειάζεται, λοιπόν να μετατρέψουμε τις οικονομικές δυνατότητες της ανάπτυξης σε ένα συνολικό όφελος. Και γι' αυτό απαιτείται μία ενεργός κοινωνία. Μία κοινωνία η οποία επιδιώκει με ενεργητικά μέτρα και συγκεκριμένες πολιτικές να διευρύνει τις ευκαιρίες συμμετοχής των πολιτών. Μία κοινωνία η οποία διατηρεί το ανθρωπινό της πρόσωπο. Μία κοινωνία η οποία αντιμετωπίζει τα προβλήματα του χθες, αλλά ταυτόχρονα προνοεί για να μετριάσει ή να αποσοβήσει τα προβλήματα τα οποία θα προκύψουν αύριο.

Στόχος μας είναι η δημιουργία ενός κοινωνικού ιστού ασφάλειας, ώστε ο πολίτης να βρίσκει την κοινωνία αλληλέγγυα τη στιγμή που συναντά δυσκολίες στη ζωή του.

Για να δημιουργήσουμε αυτόν τον ιστό ασφάλειας θα επιδιώξουμε παράλληλα: Την εξασφάλιση ενός ελάχιστου επιπέδου διαβίωσης σε συνθήκες αυτονομίας και αξιοπρέπειας για όλους τους ηλικιωμένους πολίτες. Τη στήριξη στη νέα οικογένεια, η οποία αποτελεί τη μόνη ελπίδα απάντησης στο δημογραφικό πρόβλημα. Την ομαλή αποκατάσταση των παλιννοστώντων έτσι ώστε να αποτελέσουν εμπλουτισμό του κοινωνικού ιστού.

Βασική μας αρχή είναι, ότι η κοινωνική μας πολιτική είναι συστατικό στοιχείο της οικονομικής πολιτικής. Δηλαδή είναι προϋπόθεση της επιτυχίας της. Δεν είναι συνέπεια, δεν έρχεται μετά. Δεν είναι ελεημοσύνη η οποία προκύπτει ως πρόσσευμα. Πρέπει να προχωρήσει ταυτόχρονα με την οικονομική πολιτική. Γι' αυτό το σύστημα ασφάλισης πρέπει να συνεχίσει να είναι το επίκεντρο του κοινωνικού κράτους, μια πηγή σιγουριάς και όχι ανασφάλειας. Αρχίζουμε κοινωνικό διάλογο μέσα στο 1997, ώστε να αντιμετωπισθεί το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα με νηφάλιο και ψύχραιμο τρόπο σε μακροχρόνια βάση, χωρίς ταμειακό άγχος.

Ο διάλογος αυτός για το ασφαλιστικό σύστημα θα βασιστεί στην αρχή ότι η ασφάλιση πρέπει να είναι υποχρεωτική, να εξασφαλίζεται σε επαρκή βαθμό από το Κράτος και να στηρίζεται τόσο στην ανταποδοτικότητα, όσο και στην κοινωνική αλληλεγγύη.

Η διαδικασία του κοινωνικού διαλόγου δε θα καθυστερήσει όμως τις άμεσες ενέργειες στήριξης των ηλικιωμένων: Τη συνέχιση και βελτίωση της πολιτικής μας για επικεντρωμένη εισοδηματική στήριξη στους χαμηλοσυνταξιούχους, που εξασφαλίζει το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Α.Σ.). Τη χορήγηση τιμαριθμικής προστασίας στις συντάξεις κατωτάτων ορίων. Την εφαρμογή Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας, το οποίο θα αφορά τη χρηματοδότηση ή παροχή άμεσων υπηρεσιών προς τους ηλικιωμένους, όπως το πρόγραμμα βοήθειας στο σπίτι και ο θεσμός της αναδόχου οικογένειας.

Για να πάψει η σύνταξη του αγρότη να είναι αντικείμενο προεκλογικών υποσχέσεων και πολιτικής εκμετάλλευσης, ο ΟΓΑ μετατρέπεται σε ταμείο κύριας ασφάλισης των αγροτών και οι αγρότες εντάσσονται βαθμιαία σε συνταξιοδοτικό καθεστώς ανάλογο εκείνου που ισχύει για τους υπόλοιπους ασφαλισμένους σε ταμεία ασφάλισης. Η ισχύουσα σύνταξη του ΟΓΑ αναπροσαρμόζεται από την ημερομηνία της τελευταίας αύξησης της με βάση την εξέλιξη του τιμάρθμου.

Το μέλλον της Χώρας είναι το μέλλον της νέας γενιάς. Οι νέοι σήμερα αναζητούν νέους δρόμους στη ζωή, στην πολιτική, στον πολιτισμό. Έχουν εντελώς διαφορετικούς κώδικες επικοινωνίας.

Μία νέα ιδεολογία ζωής διαμορφώνεται, καθώς η μελαγχολία στην Ευρώπη, μετά την κατάρρευση των ιδεολογιών που κυριαρχούσαν, γίνεται η αγωνία για την ανεργία, την απασχόληση και την κοινωνική προστασία.

Η νέα γενιά έχει σήμερα να αντιμετωπίσει μία πολύ απαιτητικότερη αγορά εργασίας από εκείνη που είχαμε να αντιμετωπίσουμε εμείς, μία αγορά εργασίας που διακρίνεται από μεγαλύτερο ανταγωνισμό και απαιτήσεις.

Η ανταπόκρισή μας σε αυτά τα νέα δεδομένα έχει τρεις

διαστάσεις:

Πρώτα, μία αναπτυξιακή πορεία που δημιουργεί νέες, καλά αμειβόμενες θέσεις απασχόλησης.

Δεύτερον, ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης όπως ανέφερα, αλλά με ιδιαίτερη έμφαση στο νέο εργαζόμενο και στα προβλήματα ένταξής του στην αγορά εργασίας, όπως με τη μείωση των εργοδοτικών εισφορών και με κίνητρα για την πρόσληψη νέων πτυχιούχων.

Τρίτον, προβλέπουμε μέτρα κοινωνικής στήριξης της νέας οικογένειας και της εργαζόμενης γυναίκας. Το κλειδί για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος βρίσκεται σε συνδυασμένες δράσεις, που αντιμετωπίζουν τα καθημερινά προβλήματα της οικογένειας για στέγαση, εκπαίδευση και φροντίδα στα παιδιά.

Ένα άλλο κεφάλαιο της πολιτικής μας είναι η ομαλή αποκατάσταση και ένταξη των παλιννοστώντων και κυρίως των Ελλήνων από την τώως Σοβιετική Ένωση. Θα λύσουμε τα προβλήματα της ιθαγένειας, της στέγασης και θα ασχοληθούμε εντατικά με την επαγγελματική αποκατάσταση των παλιννοστώντων Ελλήνων.

Προχωρούμε σε πολιτικές και θεσμούς, οι οποίοι μπορούν να αντιμετωπίζουν πιο αποτελεσματικά τα προβλήματα τα οποία έχουν ειδικές κατηγορίες του πληθυσμού. Υπάρχουν προγράμματα π.χ. για τους τσιγγάνους. Αλλά υπάρχουν και μια σειρά από προγράμματα που αφορούν ειδικές ομάδες και τους συμπολίτες μας με ειδικές ανάγκες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην υγεία, το Ε.Σ.Υ. παραμένει κεντρική μας επιλογή. Τρεις είναι οι στόχοι μας. Ισότιμη πρόσβαση των πολιτών στις υπηρεσίες υγείας. Κάθε πολίτης πρέπει να έχει εύκολη και ισότιμη πρόσβαση σε όλες τις βαθμίδες φροντίδας και νοσηλείας. Δεύτερος στόχος η ποιοτική αναβάθμιση και ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών υγείας.

Τρίτος στόχος η ανάπτυξη και ολοκλήρωση του Ε.Σ.Υ. Με την επέκταση των δραστηριοτήτων του Ε.Σ.Υ. στην πρωτοβάθμια υγεία δημιουργείται ένα ολοκληρωμένο σύστημα υγείας που λειτουργεί με πληρότητα, αποτελεσματικότητα καθώς και ορθολογική κατανομή και χρήση των διαθέσιμων πόρων. Για να εφαρμόσουμε αυτή την πολιτική θα προωθήσουμε την ανάπτυξη της υποδομής υγείας με την απαιτούμενη αναδιοργάνωση και συνεργασία των μονάδων. Θα ιδρυθούν και νέα νοσοκομεία. Θα επεκταστούμε το Ε.Σ.Υ. στην πρωτοβάθμια περίθαλψη, με την επέκταση του συστήματος του οικογενειακού γιατρού, που θα βασιστεί στην αναβάθμιση και μετατροπή των πολυϊατρείων του Ι.Κ.Α. Θα προωθήσουμε εναλλακτικές μορφές ιατρικής φροντίδας, όπως την κατ'οίκον νοσηλεία, τα νοσοκομεία μιας ημέρας και τις πολυδύναμες μονάδες αποκατάστασης ασθενών.

Τέλος μεταξύ άλλων θέλω να αναφέρω ότι προχωρούμε σε διαρθρωτικές αλλαγές στην οργάνωση της υγείας, με μέτρα για τη σύγχρονη και αξιοκρατική διοίκηση των νοσοκομείων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έρθω στον τελευταίο άξονα της πολιτικής μας, που έχει στόχο την καλύτερη ποιότητα ζωής. Η οικονομική ανάπτυξη δεν οδηγεί από μόνη της σε καλύτερη ποιότητα ζωής. Ξέρουμε ότι η βιομηχανική ανάπτυξη οδήγησε την Αθήνα σε υδροκεφαλισμό. Η μετεμφυλιακή αστυφιλία οδήγησε σε πολεοδομικά τερατουργήματα. Οι εργατικές συνοικίες των πόλεων μας είναι μνημεία της άναρχης επέκτασης, είναι μνημεία εγκατάλειψης του εργατόκοσμου από το κράτος της μετεμφυλιακής δεξιάς. Η οικονομική πρόοδος στον Τόπο μας προχώρησε πάντα σε βάρος της ποιότητας ζωής, πάντοτε με τον άνθρωπο δεύτερο.

(Θόρυβος-διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Κωδωνοκρουσίες)

Δεν πρέπει να αφήσουμε τις προκλήσεις του μέλλοντος να αντιμετωπισθούν με την ίδια αδιαφορία που χάθηκαν οι ευκαιρίες του παρελθόντος. Γι' αυτό χρειάζεται μια ενεργή πολιτική για την ποιότητα ζωής. Και όταν λέμε ποιότητα ζωής δεν εννοούμε μόνο εκείνα τα στοιχεία που κάνουν το περιβάλλον πιο υγιεινό. Εννοούμε όλα αυτά που κάνουν τον άνθρωπο να αισθάνεται ότι ζει σε μια πολιτισμένη κοινωνία,

σε μια κοινωνία που σέβεται το παρελθόν της και προγραμματίζει το μέλλον της. Πρέπει να θεμελιώσουμε μία βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη.

Οι στόχοι μας για την επόμενη τετραετία ξεκινούν από την εφαρμογή του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, την ταχεία πρόοδο στην κατάρτιση του εθνικού κτηματολογίου και αφορούν πολλά άλλα θέματα, όπως την καταπολέμηση της ρύπανσης και τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος. Γι'αυτά θα σας μιλήσουν λεπτομερειακά οι αρμόδιοι Υπουργοί.

Θέλω όμως να αναφέρω τα μεγάλα έργα υποδομής, τα περιφερειακά έργα, τις δράσεις οι οποίες γίνονται στην περιφέρεια και στους οικισμούς. Είναι 7.000 δράσεις με εξασφαλισμένους πόρους, οι οποίοι ξεπερνούν τα 4 τρις, δραχμές και θα ολοκληρώσουν την αλλαγή της ελληνικής πραγματικότητας και θα αλλάξουν την ποιότητα ζωής του Έλληνα πολίτη.

Τέλος, για την ποιότητα ζωής είναι απαραίτητη η πολιτιστική ανάπτυξη. Με τη συμμετοχή των ανθρώπων του πνεύματος και της τέχνης θα διαμορφώσουμε πολιτικές για την ανάπτυξη, διάδοση και προβολή κάθε μορφής δραστηριότητας στα γράμματα και τις τέχνες.

Ο νέος νόμος για την πολιτισμική κληρονομιά, το εθνικό πολιτιστικό δίκτυο πόλεων, το μουσείο της Ακρόπολης, η εντοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, ο θεσμός Θεσσαλονίκη-Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης του 1997, η διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς του Αγίου Όρους, η ανάδειξη και ανάπτυξη του αρχαιολογικού τριγώνου της Μακεδονίας Πέλλα-Βεργίνα-Δίον είναι μερικές από τις σημαντικές πλευρές του πολύπλευρου έργου που υλοποιούμε.

Στον νέο ιστορικό κύκλο που ανοίγει ο εκσυγχρονισμός της Χώρας χρειάζεται μία νέα καθημερινή αισθητική, που θα σέβεται τις πάγιες πολιτιστικές αξίες της Πατρίδας μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούσατε σε γενικές γραμμές και με μερικές αναφορές σε ειδικές ρυθμίσεις ποιο είναι το πρόγραμμά μας για τον αμέσως επόμενο καιρό. Με την εφαρμογή αυτού του προγράμματος η Ελλάδα στο τέλος της τετραετίας θα έχει πετύχει αλλαγές σε κρίσιμους τομείς, θα έχει εξασφαλίσει την υπεροχή της στα θέματα εξωτερικής πολιτικής με τις γειτονικές χώρες, θα έχει πετύχει τη συμμετοχή της Χώρας στην οικονομική και νομισματική ένωση της Ευρώπης, εξέλξει τεράστιας εθνικής πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής σημασίας. Θα έχει ακόμα ολοκληρώσει τις μείζονες αναπτυξιακές παρεμβάσεις και τα έργα, όπως ανέφερα, τα οποία θα μετασχηματίσουν τον οικονομικό και κοινωνικό χάρτη της Χώρας. Θα έχει δημιουργήσει μία οικονομία πιο ανταγωνιστική, πιο δυναμική, απαλλαγμένη από τη συνεχή αγωνία του δημοσιονομικού προβλήματος, του χρέους, του πληθωρισμού, της υστέρησης, σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα έχουμε προωθήσει την οικοδόμηση μιας κοινωνίας συνεκτικής, με τον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης, την καταπολέμηση της ανεργίας, την προστασία των πιο αδύναμων ομάδων του πληθυσμού και τη δικαιότερη κατανομή του εισοδήματος και του πλούτου, τη δικαιότερη κατανομή των ευκαιριών, αλλά και της προσπάθειας που χρειάζεται να γίνει τα χρόνια αυτά.

Η Ελλάδα μετά τα τέσσερα χρόνια θα είναι μία άλλη Ελλάδα, μία Ελλάδα με προοπτική, μία Ελλάδα που επικρατεί το αίσθημα ότι μπορούμε, ότι δημιουργούμε, ότι μπορούμε να ανταγωνιστούμε, ότι πετυχαίνουμε. Το έργο το οποίο αναλαμβάνουμε είναι τεράστιο και είμαστε έτοιμοι και αποφασισμένοι να εφαρμόσουμε το πρόγραμμά μας. Το βάρος της προσπάθειας μας πέφτει φυσικά στην αποτελεσματική διακυβέρνηση. Η συγκεκριμένη ιεράρχηση, η συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής των αποφάσεων, θα αποτελέσουν στίγμα της κυβερνητικής πολιτικής. Η συλλογικότητα των κυβερνητικών οργάνων, ο πλήρης συντονισμός και συνεννόηση των αρμοδίων Υπουργείων, αποτελούν την κατευθυντήρια γραμμή μας. Το κυβερνητικό μας δόγμα είναι απλό και διαυγές: Συνέπεια, αξιοπιστία, αποτελεσματικότητα σε κάθε κυβερνητική επιλογή.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Σε κάθε βήμα ο Λαός πρέπει να νιώθει ότι όλα φωτίζονται και ότι αρχές μας είναι η αλήθεια, η ειλικρίνεια, η ενημέρωση.

Το κυβερνητικό αυτό έργο δεν είναι συνηθισμένο. Οι μεγάλες τομές στην οικονομία, τη διοίκηση, τους θεσμούς απαιτούν κοινωνική συναίνεση και ενεργοποίηση.

Η Βουλή αποκτά ιδιαίτερο βάρος και ο ρόλος της πρέπει να ανταποκριθεί στις νέες προτεραιότητες. Ο Κανονισμός, όπως διαμορφώθηκε την προηγούμενη περίοδο, της δίνει αυτές τις δυνατότητες να παίξει ένα ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο και να συζητά σε πολύ μεγαλύτερη έκταση τα προβλήματα της Χώρας και ιδίως προβλήματα που δε συζητούσε πριν, όπως αυτά της σχέσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν νοείται για εμάς ισχυρή Κυβέρνηση χωρίς να υπάρξει ισχυρή Βουλή.

Είναι θετικό ότι η σημερινή Βουλή είναι πολυφωνική και ότι ο έλεγχος θα ασκείται από διαφορετικές σκοπιές, έτσι ώστε η Κυβέρνηση να έχει μία ολοκληρωμένη εικόνα των θέσεων, αντιθέσεων, υποδείξεων και κριτικών για κάθε πρωτοβουλία της. Εμείς επιδιώκουμε τη μέγιστη δυνατή συναίνεση στη λήψη των αποφάσεων μας και θα ευχόμασταν τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης να έχουν τη διορατικότητα και τη δύναμη να συμβάλουν θετικά στη διαμόρφωση αυτής της συναίνεσης.

Θέλουμε να κυβερνήσουμε για όλους τους Έλληνες και όχι για επιμέρους παρατάξεις. Θέλουμε να κυβερνήσουμε με τη στήριξη των ζωντανών και δημιουργικών δυνάμεων, των δυνάμεων εκείνων οι οποίες επιδιώκουν μία Ελλάδα ισχυρή, μία κοινωνία δίκαιη, ένα οικονομικό και πολιτικό σύστημα που διευρύνει τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες, ένα σύστημα το οποίο είναι δημιουργός ελευθερίας.

Η περίοδος που αρχίζει τώρα είναι, λόγω των προκλήσεων και ευκαιριών τις οποίες ανέφερα, ίσως η πιο σημαντική σε όλη τη μεταπολιτευτική περίοδο. Σε αυτή θα κριθεί αν θα μπορέσουμε να συμμετάσχουμε ενεργά μελλοντικά στις διεθνείς εξελίξεις ή αν θα διολισθήσουμε προς την περιθωριοποίηση και τον απομονωτισμό. Μπορούμε να αλλάξουμε τη μορφή της Ελλάδας, μπορούμε να διαμορφώσουμε μια διαφορετική Ελλάδα, που να ανταποκρίνεται περισσότερο στις προσδοκίες μας, περισσότερο στις ελπίδες μας για ένα καλύτερο αύριο. Αλλά για να πετύχουμε αυτό, για να είναι τα επόμενα τέσσερα χρόνια, χρόνια δημιουργίας, πρέπει να προχωρήσουμε οριστικά στις μεγάλες τομές για το ριζικό εκσυγχρονισμό της Χώρας μας.

Τα επόμενα τέσσερα χρόνια πρέπει να τελειώνουμε αποφασιστικά με όλα τα προβλήματα και τις εκκρεμότητες, που δημιούργησαν σωρευτικά προηγούμενες λανθασμένες επιλογές, καθυστερήσεις, αμφιβολίες. Πρέπει να συγκρουστούμε αποφασιστικά με τη συνήθη αδράνεια στη λήψη των αποφάσεων, πρέπει να προχωρήσουμε στην εφαρμογή των σωστών, αναγκαίων αποφάσεων. Στα επόμενα τέσσερα χρόνια πρέπει να έχουμε θεμελιώσει στέρεα τη σύγχρονη και ισχυρή Ελλάδα, την Ελλάδα της ανάπτυξης και της ευημερίας, την Ελλάδα που μπορεί να κατακτήσει την ισότιμη θέση της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να δημιουργήσουμε μία Ελλάδα διαρκώς παρούσα, μια Ελλάδα με φωνή, μια Ελλάδα με κύρος σε όλα τα κέντρα αποφάσεων.

Σ' αυτήν την προσπάθεια, ζητώ την ψήφο εμπιστοσύνης σας.

Ευχαριστώ.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, μετά την ανάγνωση των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβέρνησεως από τον κύριο Πρωθυπουργό, δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 20.48' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Παρασκευή, 11 Οκτωβρίου 1996 και ώρα 18.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, συζήτηση επί των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβέρνησης, σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ